

BİRİ SİZİ BULMAYA ÇALIŞIYOR

Marc Augé (Poitiers, 1935) antropolog. 1985-1995 yılları arasında başkanlık yaptığı EHESS'te araştırma direktörü olarak görev yapan Augé'nin gündelik yaşam mekânlarına ilişkin çok sayıda incelemesi bulunmaktadır.

Un ethnologue dans le métro (Hachette, 1986); *Domaines et Châteaux* (Seuil, 1989); *Non-lieux. Introduction à une anthropologie de la surmodernité* (Seuil, 1992); *Paris retraversé* (J. Mounicq ile birlikte, Éd. de l'Imprimerie Nationale, 1992); *La Guerre des rêves. Exercices d'ethno-fiction* (Seuil, 1997); *L'Impossible Voyage. Le tourisme et ses images* (Rivages-Poche, 1997); *Les Formes de l'oubli* (Payot, 1998); *Unutma Biçimleri*, YKY, 2019); *Le Temps en ruines* (Galilée, 2003); *Pour quoi vivons-nous?* (Fayard, 2003); *Le Métier d'anthropologue : sens et liberté* (Galilée, 2006); *Éloge de la bicyclette* (Payot, 2008); *Le Métro revisité* (Seuil, 2008); *Carnet de routes et de déroutés : septembre 2008-juin 2009* (Galilée, 2010).

Adem Beyaz 1985 yılında Ankara'da doğdu. Ankara Atatürk Lisesi'ni bitirdi. Galatasaray Üniversitesi'nde felsefe lisansını, Paris-Sorbonne Üniversitesi'nden felsefe yüksek lisansını tamamladı. Editörlük ve çevirmenlik yapıyor.

Marc Aug 'nin
YKY'deki kitapları

- Yaşsız Zaman - Kendi Etnolojini Yapmak (2017)
Evsiz Bir Adamın Güncesi (2018)
Unutma Biçimleri (2019)
Biri Sizi Bulmaya alışıyor (2019)

MARC AUGÉ

Biri Sizi Bulmaya Çalışıyor

Roman

Çeviren

Adem Beyaz

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 5413
Edebiyat - 1544

Biri Sizi Bulmaya Çalışıyor / Marc Augé
Özgün adı: *Quelqu'un cherche à vous retrouver*
Çeviren: Adem Beyaz

Kitap editörü: Korkut Erdur
Düzeltili: Filiz Özkan

Kapak tasarımı: Nahide Dikel
Sayfa tasarımı: Mehmet Ulusel
Grafik uygulama: Arzu Yaraş

Baskı: Sena Ofset Ambalaj, Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Litros Yolu Sk. 2. Matbaacılar Sitesi B Blok
Kat: 6 No: 4NB 7-9-11 Topkapı - Zeytinburnu / İstanbul
Telefon: (0 212) 613 38 46
Sertifika No: 12064

Çeviriye temel alınan baskı: Seuil, *La Librairie du XXIe siècle*, 2009
1. baskı: İstanbul, Temmuz 2019
ISBN 978-975-08-4528-4

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2017
Sertifika No: 12334
© Editions du Seuil, 2009.

Collection *La Librairie du XXIe siècle*, sous la direction de Maurice Olender

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
[facebook.com/YapiKrediKulturSanatYayincilik](https://www.facebook.com/YapiKrediKulturSanatYayincilik)
twitter.com/YKYHaber
[instagram.com/yapikrediyayinlari](https://www.instagram.com/yapikrediyayinlari)

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

Biri Sizi Bulmaya alışıyor

Casablanca filminin gösterildiği Action Christine sinemasında başladı her şey, Ağustos ayının sonuydu.

Yer görevlisi kadın, Julien’i daima iki kelimeyle selamlardı: “Ne haber?” Bu sözler dudaklarından öyle bir sırdaşlık havasıyla dökülürdü ki samimiyetten öte, bir tür danışıklı dövüş olduğu hissi verirdi. Kadın Julien’i tanıyordu, Julien de bu yüzden ona minnettardı. Bileti kesip tebessümle kendisine uzatırken beliren ilgisiz tavrını seviyordu. Bilet ve tebessümü hep aynı şekilde “Ne haber?” diye mırıldanarak sunuyordu, bu iki sözcük Julien için o kadar çok şey ifade ediyordu ki kadın bir gün muhtemelen zihninden başka bir şey geçtiği için ya da başı ağrıdığı için yahut kim bilir hangi sebepten dolayı bu iki kelimeyi söylemeyi unuttuğunda onu üzecek bir şey mi yaptım acaba diye düşündü ve içi hiç rahat etmedi, morali hiç düzelmedi, ta ki iki ya da üç gün sonra huzur dolu eski âdetlerine geri dönene kadar.

Rahata ermiş biçimde bir oh çekti ve salonun en arka sırasının tam ortasında bulunan koltuğuna gömüldü. Derken, sıkı bir topuz saç ve hafif bir elbiseyle içeri giren bir kadının etkisi hissedildi. Birkaç saniye hareketsiz durdu, sanki salona dağılmış erkek izleyicilere endamına hayran olmaları için vakit tanıyordu. Ardından, birkaç adım attı ve koltuk sıralarını gözüyle teftiş etti, sonra da arkasını döndü ve kapı girişindeki yerini aldı. Hemen yanındaki koltuğa kendine bırakmış genç adam çabucak doğruldu, konuşmaların çıkardığı uğultu dindi, sanki herkes sadece onu bekliyordu, ışıklar söndü.

İşte o gece, Action Christine sinemasının küçük bekleme salonunda onu tanımıştı. Son çıkan kendisiydi, mendiliyle çaktırmadan gözlerini kuruluyordu, *Casablanca*'yı izledikten sonra hep böyle olurdu. Renkli gösterim programının önünde oyalanan sıkı topuz saçlı ve hafif elbiseyle genç ve göz alıcı tuhaf kadın gözüne ilişti.

Çekingen görünüyordu, derin mavi gözlerini Julien'e dikti, Julien o gözlerde bir kafa bulanıklığı belirtisi fark ettiğini düşündü. Hiç düşünmeden "Yardım edebilir miyim?" diye sordu, bir yandan da derin kalın sesini takındığı için içten içe pişmanlık duyuyordu, bir zamanlar büyüleyici olduğunu düşündüğü bu sesi uzun zamandır kullanmamıştı. Fakat kadın bu sesi incitici bulmadı, Julien de sinemadaki iki salonun nasıl işlediğini ona ayrıntısıyla açıkladı, salonların birinde bir hafta ya da bazen biraz daha uzun bir süre aynı film oynuyordu, diğerinde ise her gün farklı bir film gösteriliyordu ama iki ya da üç hafta boyunca tematik bir dizi takip ediliyordu; bazen polisiye, bazen kovboy filmleri bazen de John Ford veya Humphrey Bogart... Film isimlerine ve gösterim tarihlerine dikkat çekmek için kadının omzuna yaslandı. Kokusu hoştu. Kadın ona nezaketi için teşekkür etti ve sinemaya bayıldığını ama şehir dışında yaşadığını söyleyerek kısaca içini döktü.

Saint-André-des-Arts Sokağı boyunca biraz yürüdüler. Kırmızı elbisesinin dekoltesine kendini kaptırmamak için elinden geleni yapıyor ve durmadan Raymond Chandler, Philip Marlowe ve Lauren Bacall hakkında konuşuyordu Lucien. Tam *Malta Şahini*'ne ve Dashiell Hammett ile John Huston'a atlamıştı ki kadın bir şeyler içme teklifinde bulundu. "Tam ben de size teklif edecektim" sözleri ağızından çıktı ama yalan söylüyordu,

çünkü yanlış anlaşılma korkusuyla kendini frenler ve böyle bir girişimde asla bulunmazdı. Buci Sokağı'nda bir kafe bulup oturdular. İki gitarist duvara yaslanmış oldukları enstrümanlarını tıngırdatıyordu. Etraflarına toplanmış birkaç delikanlı el çırparak şarkıları mırıldanıyordu. Bir an orada ne işi olduğunu düşündü. Kadın, bir gülüşüyle onu ayarttı. En tehlikeli kadınlar kahverengi gözlü sarışınlar ve mavi gözlü esmerlerdir, derdi amcası. Bu gülüşü biliyordu, tanımişti (ama daha önce ne zaman ve nerede görmüştü?), parıltılı bakışındaki masum fakat alaycı ve kışkırtıcı ışıltıyı daha da belirginleştiren hafif göz kenarı kıvrışıklıklarına aşinaydı. İşte her şey o anda değişti. Biraz fazla mı naif davranıyor acaba diye düşünmeye kalmadan gayet dingin bir sesle inanılmaz kelimelerin kulaklarında yankılandığına şahit oldu: “Mösyö Arnaud, konuşmamız gerek.”

Kulaklarına inanamadı.

Kadın aceleyle konuşmaya başladı, ilkin biraz telaşlıydı çünkü aynı anda özür dilemeye de çalışıyordu, söyleyeceği şeyin önemli olduğuna onu inandırmaya uğraşıyordu, hiçbir şekilde kandırma niyeti gütmediğine ikna etmeye çabalıyordu, ne sigorta satıyordu ne de piyango bileti, hakiki bir film meraklısıydı ve sinemayı gerçekten sempatik buluyordu. Sonra, Julien'in karamsar bakışlarından, ağzından çıkan her sözün durumu daha da kötüleştirdiğini fark etti ve birden sustu, derin bir nefes alıp daha sakın bir edayla konuşmasına devam etti.

Önceden “anlatı psikoloğu” olduğunu söyledi, anlatı psikolojisi Amerika'da doğmuştu, resmîyette henüz tanınmıyordu ama Fransa'da halihazırda yüz uygulayıcısı vardı ve bu kişiler mesleki bir dernek altında örgütleniyorlardı. Hâlâ yaygın biçimde bilinmeyen bu disiplin (ki bazıları ona “narrato-psikoloji” diyordu ama kendisi bu ifadeyi biraz görgüsüz buluyordu) dil-bilim, psikoloji ve kimi durumlarda soy-bilim ve antropolojiyle bağlantılıydı. “Bazen de dedektiflikle” diye ekledi baş döndüren bir gülümsemeyle, ancak Julien'in direncini pek kıramadı çünkü hiç de tesadüfi olmayan karşılaşmalarından beri kadının onunla bir bakıma gönül eğlendirdiğinin farkındaydı. “Öyleyse bir tür tarikatsınız?” diyerek araya girdi. “Ben? Tarikat? Beni iyi tanısaydınız böyle bir şey demezdiniz. Tarikatlara kesinlikle karşıyım ve bilginiz olsun diye söylüyorum, Tanrıya inanmıyorum, Şeytana da” diye tepki verdi. Büyü bozulmuştu. Julien sinirlendi. “Bunların hiçbiri ismimi nereden bildiğinizi açıklamıyor.” Kadının yüzü kızardı. Hatta ağlamak üzereymiş gibi geldi Julien'e. “Rica ederim, sabırlı olun” dedi çekinerek. “Size her şeyi aşama aşama anlatmalıyım, yoksa hiçbir anlamı olmayacak.”